

เทศน์เช้า วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาทำดีต้องได้ดีเห็นไหม แต่เราทำดีกันแล้วทำไมเราไม่สมปรารถนาเลย เราตั้งใจนะ ทุกคนบ่นมากเลยทำดีแล้วไม่ได้ดี พยายามทำดีที่สุดทำไมชีวิตเป็นอย่างนี้ นี่ทำดีของเรา ถ้าพูดถึงจะพลิกกลับเลย เห็นไหม ถ้าไม่ทำดีมันจะไปมากกว่านี้ไหม? ถ้าเราทำดีของเราเห็นไหม ทำดี

คูสิ ในศาสนาพุทธของเราเนะ ถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เวลาถอนหินนะ ถ้ามันตกลงน้ำ มันจะจม น้ำหนักของมัน แต่มีรัตนตรัยนะ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี่สิ่งที่เรามีรัตนตรัย เราถือศีลของเรา มีทาน มีศีล มีภาวนา เพราะอะไร? เพราะเราเชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เนะ เวลาเราโยนหินลงไปใต้น้ำเนะ มันจะมีเรือมารับ ถ้ามีเรือมารับเห็นไหม หินนั้นไม่จม น้ำ โดยธรรมชาตินี้หินโยนลงไปใต้น้ำ หินมันจะลอยบนน้ำไม่ได้หรอก มันต้องจม น้ำ แต่เพราะมีรัตนตรัย เห็นไหม

คูสิ เทวดาของเราเนะ ในเทวดาของชาวพุทธเพราะอะไร? เพราะเทวดาของชาวพุทธนี้ศึกษาธรรมะ ฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาตายไป เห็นไหม เพราะอะไร? เพราะการฟังธรรมเนะมันเข้าใจเรื่องสภาวะธรรม ธรรมะไง! นี่ธรรมะคือสภาวะธรรม สภาวะธรรม พอมันฟังธรรมเนะมันเข้าไปที่ใจ พอไปเกิดเป็นเทวดาเข้าใจเรื่องธรรมะ เห็นไหม เทวดาของชาวพุทธถึงเลื่อนชั้นได้ไง เทวดาของชาวพุทธเนะ เลื่อนชั้นสูงขึ้นไปก็ได้ ต่ำลงก็ได้ ถ้าเลื่อนชั้นขึ้นไปสูงขึ้น เพราะว่าเวลาแสดงธรรม เวลาฟังธรรม มันประพฤติปฏิบัติธรรมขึ้นไป

ประพฤติปฏิบัติธรรมเหมือนกับรถเราเนะ ถ้าวรถเราขับไปเราเติมน้ำมันตลอดไป เห็นไหม รถเราเติมน้ำมันตลอดไป รถเราจะเคลื่อนไหวตลอดไป แต่ถ้าเราเติมน้ำมันเต็มถัง นี่ในเทวดาของลัทธิอื่นเขาก็เป็นเทวดาเหมือนกันนะ ในลัทธิอื่น ๆ เขาทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว มันโดยสัญชาตญาณความจริง ทำดีคือดี ทำชั่วคือชั่ว ใครทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว แต่ในขณะที่เขาทำดีขึ้นมา เขาก็ได้ดีของเขา

แต่เขาไม่ได้ฟังธรรม เขาไม่เข้าใจเรื่องธรรมะ เห็นไหม เรื่องธรรมะ เรื่องศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรื่องวัฏฏะ เรื่องการเวียนตายเวียนเกิด ถ้าเรื่องเวียนตายเวียนเกิด เราเข้าใจสภาวะเวียนตายเวียนเกิด ทำความดีเป็นแรงขับเห็นไหม

แต่ถ้าเป็นเทวดาลัทธิอื่น เขาบอกว่า “สิ่งที่ตายตัวเป็นวิทยาศาสตร์” ถ้าเป็นวิทยาศาสตร์ เราเติมน้ำมันเต็มถังแล้วเราขับรถไปหมดถังแล้ว รถมันก็หมดน้ำมัน แค่นั้นเอง เห็นไหม เทวดาของเขาถึงไม่เลื่อนชั้น มันตายตัว ตายตัวคือมันหมดเวรหมดกรรมแล้วมันก็หมุนไปตามสภาวะของเขา แต่เขาไม่รู้เรื่อง เขาไม่เข้าใจของเขา เห็นไหม นี่รัตนตรัยเหมือนเรือที่มารองรับอันนี้ไง

ส่วนรัตนตรัย ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นรัตนตรัย ถ้าเราทำคุณงามความดีของเรา นี่เวลาเราตกทุกข์ได้ยาก ความตกทุกข์ได้ยากมันก็ตกทุกข์ได้ยากตามกรรมนั้นล่ะ แต่มันมีสภาวะที่เราเห็นว่ามันเป็นกฎอนิจจัง ใจเราเห็นสิ่งนี้เป็นอนิจจัง ทุกอย่างมันเป็นการแปรสภาพ ความแปรสภาพ เห็นไหม แก้ว แหวน เงิน ทอง ของเรานี้เราใช้สอยไปมันก็แปรสภาพ

คู่มืออาหารการกิน เรากินเข้าไปในปากในกระเพาะ มันก็ย่อยสลายไปเห็นไหม มันก็แปรสภาพ แต่แปรสภาพผลที่เกิดจากสารอาหารที่ร่างกายได้รับผลจากอาหารนั้นสิเห็นไหม สิ่งนั้นเป็นการดำรงชีวิต เป็นความร่วมมือเป็นสุขในนั้น บุญกุศลเป็นสภาวะแบบนั้น นี่ทำดี

ถ้าทำดีแล้วในศาสนาของเรา ถ้าเชื่อมั่นในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เห็นไหม คู่มือพระเราเวลาออกธุดงค์ไปในป่า นี่เวลาเจอฝักกล้วยไม้มาก ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าให้ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ให้นึกถึงพระพุทธก่อน ถ้าไม่ได้นึกถึงพระธรรม นึกถึงพระสงฆ์ นึกถึงตรงนี้เห็นไหม นึกถึงนี่ พอนึกถึงบึงใจเรายู่กับพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อยู่กับรัตนตรัย ถ้าอยู่กับรัตนตรัย เห็นไหม

นี่ถ้าเราเป็นคฤหัสถ์เราก็คิดถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ทำดีของเราไป สิ่งที่เราทำดีขึ้นมาเนี่ย คนเรามันมีกรรมติดกรรมชั่ว สิ่งที่เราทำมา เห็นไหม อุบัติเหตุมันมี คำว่าอุบัติเหตุเนี่ยมันเกิดขึ้นมามันเป็นสภาวะกรรม แต่เวลามันให้ผลทางโลกมองว่าเป็นอุบัติเหตุ ไซ้ มันเป็นอุบัติเหตุ แต่มันก็มีสภาวะกรรมกับเรา เห็นไหม ขับรถมาด้วยกันร้อยคันพันคัน ทำไมมันจะประสบเฉพาะเราล่ะ สิ่งนี้ประสบเฉพาะเรา เพราะอะไร? เพราะมันถึงเวลาของมันพอดี ถ้ากรรมมันจัดสรรให้พอดี เห็นไหม

ธรรมะจัดสรรเหมือนกัน ธรรมจัดสรร เห็นไหม ตกทุกข์ได้ยากจะมีคนมาเมตตา มีคนมาดูแล คู่มือ คู่มือเวลาสัตว์เห็นไหม ที่ว่าสามเณรจะลาพระสารีบุตรไปตาย เห็นไหม พระพุทธเจ้าบอกว่า จะตายให้ไปลาพ่อลาแม่ เวลาเขาไป เขาไปของเขาประสาเด็ก เด็กมันไม่รู้เรื่องหรอก ไปเห็นปลาอยู่ในแหล่งน้ำที่น้ำมันแห้งขอดเห็นไหม ปลา มันกระเสือกกระสนอยู่ที่นี่ สามเณรนั้นเอาปลานั้นไป

ปล่อย คุณติสภาวะกรรมมันพอดีไหม เอาปลานั้นไปปล่อย ให้ชีวิตเขา ชีวิตเราเราก็ยืนยาวขึ้นไป แล้วทำไมมันพอดีกันอย่างนั้น

ในพระไตรปิฎกนะ พระโพธิสัตว์เกิดเป็นปลา เกิดเป็นต่างๆ เห็นไหม หัวหน้าสัตว์ เกิดเป็นปลานะ เกิดเป็นปลาก็นำฝูงปลานั้น นำฝูงสัตว์นั้นให้พ้นจากห้วงวิกฤติอันนั้น ห้วงแห่งการเสียชีวิตอันนั้นเห็นไหม ให้พ้นออกไป ให้พ้นออกไป พ้นออกไปแล้วพ้นไปไหนล่ะ? ก็พ้นไปอยู่ในวัฏฏะ ก็ว่ามันก็เกิดตายนั้นล่ะ ปลาพ้นจากการเขามา พ้นจากการเขากระทำไป แต่มันก็ต้องตายไปใช่ไหม? มนุษย์เราก็เหมือนกัน เทวดา อินทร์ พรหม ก็เหมือนกัน มันต้องตายทั้งนั้น แต่การตายนี้เกิดมาการตายๆ โดยเปล่าประโยชน์

เกิดมาตายแบบวิทยาศาสตร์เห็นไหม คุณต้นไม้ เห็นไหม พืชเป็นอาหาร เราทำไร้ไถนาแล้วเราก็เอามาเป็นอาหาร มันก็เป็นอาหารอย่างนั้น มันก็เป็นสิ่งมีชีวิตเหมือนกัน แต่สิ่งมีชีวิตมันเป็นอาหารของมนุษย์ เป็นอาหารของสัตว์ เพื่อดำรงชีวิต เห็นไหม มันไม่มีวิญญาณครอง แต่มันมีความรู้สึกนะ เพราะมันมีชีวิต มันหลบเลี่ยง

คุณต้นไม้เห็นไหม เวลาปลุกด้วยกันมันจะหาอากาศของมัน มันจะหาแสงแดดของมัน มันจะเอียงไปหาแสงแดด มันมีความรู้สึก มันพยายามหาอาหารของมัน หาแดดของมัน หาอากาศที่สะดวกสบายของมัน มันก็พยายามดำรงชีวิตของเขา แต่เราว่ามันเป็นอาหารเพราะมันไม่มีวิญญาณครองใช่ไหม? นี่มันเป็นสิ่งที่มีชีวิต นี่วัฏฏะมันเป็นอย่างนี้ สัตว์เซลล์เดียว สัตว์ต่างๆ มันแบ่งแยกของมัน โดยธรรมชาติของมัน

แล้วเราก็เกิดมา เราก็โดยสภาวะอย่างนั้น เราถึงว่าเราเกิดมาโดยสภาวะธรรม เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก นี่วิทยาศาสตร์ คนเกิดมาจากไหน? เกิดมาจากพ่อจากแม่ไง แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปฏิสนธิจิตเกิดมาจากไข่ของมารดา นี่แล้วเป็นน้ำมันขึ้น น้ำมันใส น้ำมันพัฒนาตัวมันเองขึ้นมา แล้วมันพัฒนามาจากไหน? ถ้ามันมีจิต จิตมันสภาวะแบบนี้ ธรรมชาติเป็นแบบนี้ ธรรมชาติเป็นแบบนี้ นี่สภาวะความเป็นไปของวัฏฏะนะ

แต่ถ้าเราเกิดทำความสงบของใจเข้ามา แล้วเรามีปัญญาของเราเข้ามา เราพิจารณาของเราเข้ามา กายานุสติ เห็นไหม พิจารณากาย ถ้าพิจารณากายสภาวะเป็นไปมันแปรสภาพ มันย้อนกลับ มันย้อนกลับ คุณติ เวลาเราทำจิตสงบเข้ามาเห็นอวัยวะ เห็นเซลล์ส่วนหนึ่งแล้วให้มันแปรสภาพวิภา

คะ ให้ขยายส่วนแยกส่วนขยายส่วน มันแปรสภาพของมัน มันทิ้งนะ นี่สภาวะธรรมมันเกิดอย่างนี้ มันเกิดจากความเห็นจากภายใน

วงการแพทย์ วงการต่างๆ เขาคิดได้แค่นั้น พยายามจะว่ามนุษย์นี่คืออะไร? ประกอบกันคืออะไร? จิตวิญญาณมันมาจากไหน? พิสูจน์กันไปได้เถอะ พิสูจน์ด้วยเทคโนโลยี พิสูจน์ด้วยเครื่องยนต์กลไก แต่การพิสูจน์ของเราพิสูจน์โดยจิต เพราะอะไร? เพราะมันเกิดจากจิต

เวลาเราเกิด เกิดมาจากไหน? คนเกิดมาจากไหน? เกิดมาจากท้องพ่อท้องแม่แน่นอน เพราะอะไร? เพราะถ้าไม่มีสายบุญสายกรรม ไม่มีพ่อไม่มีแม่เราจะเกิดมาจากไหน เพราะต้องมีพ่อแม่ มีสายบุญสายกรรมกันมา เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เกิดจากพ่อแม่ พระเจ้าสุทโธทนะเป็นพ่อ สิ่งนี้เกิดขึ้นมาเพราะเกิดขึ้นมามันเป็นวิญญะวนเวียนไป มันวนไป นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงได้มาตรัสรู้บ่อยครั้งต่างๆ บ่อยครั้งหมายถึงคราวหนึ่งๆ ใจ

แต่ขณะที่เราเกิดขึ้นมาเห็นไหม ชั่วชีวิตเรานี่ โอ๊ย แสนทุกข์แสนยาก ๕,๐๐๐ ปีนี้นานมาก คูณเวลาสัตว์มันเกิด ๗ วัน ๘ วันมันก็ตาย ภพชาติมันเร็วกว่าเรามหาศาลเลย แล้วเรา ๑๐๐ ปี ๑,๐๐๐ ปี เรา ๑๐๐ ปีอย่างมาก เห็นไหม แต่มันเวียนตายเวียนเกิดในศาสนาที่รอบแล้ว ก็หนแล้ว ถ้าเราไม่เวียนตายเวียนเกิดในศาสนา เราจะเชื่อฟังกันได้อย่างไร ถ้าไม่มีสายบุญสายกรรมนะ ทำไมครูบาอาจารย์ท่านพูดตรงใจเรานัก ทำไมครูบาอาจารย์องค์นี้พูดไม่ขัดใจเรานัก นี่ความเป็นไปอย่างนี้ มันเกิดมาจากการสร้างสายบุญสายกรรม นี่สายบุญสายกรรมทำมาอย่างนี้ มันเป็นธรรมชาติในหัวใจที่มันยอมรับ มันยอมรับ มันฟังแล้วมันซึ่งใจใจ มันซึ่งใจ มันแทงเข้ามาในหัวใจ

แต่ถ้ามันไม่ซึ่งใจแล้วนะ มันฟังแล้วนะ ธรรมเหมือนกัน นี่เวลาแสดงธรรม คูณ ครูบาอาจารย์ที่แสดงธรรม นี่ถ้าพูดถึงธรรมเป็นปริยัติเห็นไหม นี่เอามาจากตู้พระไตรปิฎกนั้นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เวลาพูดออกมามันมีวาระซ่อนเร้น มันมีพูดเห็นไหม พูดเพื่อลาก พูดเพื่ออะไร? พูดเพื่อหวังอะไร? แต่ถ้าเป็นธรรมพูดเพื่อหวังอะไร? เพราะอะไร? เพราะเราเห็นโทษของมันมาแล้วนะ นี่สิ่งนี้มันเป็นโทษนะ เพราะอะไร? เพราะว่ามันหมักหมมในหัวใจของเรา สิ่งนี้หมักในหัวใจ มันตันคดปลายคด เห็นไหม แล้วมันคดจากใจเรา ใจมันคดออกไป มันพูดออกไปเพื่อหวังอะไร?

แต่เวลาแสดงธรรม ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดเพื่อไม่ให้กระทบคนอื่น พูดเพื่อไม่กระทบต่างๆ แต่พูดเพื่อให้ความรู้แจ้ง พูดเพื่อแทงเข้าไปในหัวใจ แล้วเวลาแทงเข้า

ไปในหัวใจ กิเลสมันกระทบใหม่ล่ะ? กระทบกิเลส ไม่ใช่กระทบคน กระทบสิ่งที่ยึดมั่นถือมั่น สิ่งที่ว่า เป็นไปของวิญญูะมันเป็นสสาร ต้องหมุนไปตามธรรมชาติของมัน แต่กิเลสค้นหาความทะยานอยากมันอยู่ที่นี่ กระทบตรงนั้น ถ้ากระทบตรงนั้นเป็นประโยชน์ตรงนั้น เพราะสิ่งนี้ฝ่ายมาร เห็นใหม่ ฝ่ายมารกับฝ่ายธรรมะ

ฝ่ายธรรมะเห็นใหม่ ธรรมะนี้ต้องสร้างนะ คุณิเวลาเราคิดดี เราพยายามปรารถนาดี มันอยู่กับเรานานไหม? แต่สิ่งที่มันพอใจ สิ่งที่ยึดมั่นโดยธรรมชาติโดยกิเลส กิเลสมันต้องการประสา มันเป็นไปโดยธรรมชาติของมัน เราต้องฝืนใจ ถ้าเราฝืนความรู้สึกของเราคือฝืนกิเลส ถ้าฝืนกิเลสขึ้นมาฝืนเพื่อใคร?

นี่ใจเรารองรับ ถ้าเรือโดยธรรมชาติ เรือหมายถึงว่าสภาวะภพ สภาวะมิติ เวลาเราเกิดเราตายไปจะเป็นสภาวะรองรับอย่างนั้น แต่สภาวะของธรรมที่มันรองรับในหัวใจนี้ อารมณ์ความรู้สึกนี่อะไรรองรับมัน แล้วมันเกิดมาจากไหน? มันมาจากไหน? เห็นใหม่ นี่ธรรมะละเอียดเข้ามาอย่างนี้ นี่ศึกษาธรรม ถ้าศึกษาธรรมขึ้นมา เราฟังธรรมขึ้นมาแล้วเราศึกษาขึ้นมา ใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง มันเป็นธรรมชาติ มันเป็นความจริงอันหนึ่ง แต่มันละเอียดลึกซึ้ง เพราะเราได้แต่อาการของมัน เห็นใหม่

นี่ดูเขาประพฤติปฏิบัติธรรม เขาปฏิบัติที่งานนะ เขาไม่ใช่ตัวเรา คุณิเราไปยืนอยู่กลางแดด มันจะมีเงา เห็นใหม่ ความรู้สึกนี่เกิดไม่ใช่เรา ถ้าเป็นความรู้สึกใช่เรา ทำไมมันเดี๋ยวดี เดียวมันชั่วล่ะ เดียวคิดดี เดียวคิดชั่ว เดียวคิดมันร่อยแปด มันเป็นเราไหม ถ้าเป็นเราๆ ต้องปรารถนาดีใช่ไหม? เราก็อยากคิดดีๆ ทั้งนั้นล่ะ มันก็อยากทำคุณงามความดีทั้งนั้นล่ะ แล้วมันคิดอย่างนี้ตลอดไปไหมล่ะ

นี่มันเป็นอาการของเขา เราถึงต้องกำหนดตั้งคำบริกรรมเข้าไปถึงตัวจริงของใจ ถ้าเข้าไปถึงตัวจริงของใจ ทำความสงบเข้ามา แต่โลกไม่เข้าใจกันว่าความรู้สึกนี้เป็นเราๆ ขนาดว่าจับไปที่กาย ยังว่าเป็นเราเลยนะ เป็นกายมันเป็นวัตถุอันนั้นนะ มันเป็นธาตุ ๔ มันไม่ใช่เราหรอก

แต่เพราะมีจิตดวงนี้มันเกิดมาจากพ่อแม่ นี่เกิดมา ปฏิสนธิขึ้นมา มันถึงเป็นเราออกมา เป็นเราชั่วคราว เป็นเราชั่วคราวนะ ถ้าไม่เป็นเราชั่วคราวนี้เราบังคับบัญชามันได้ เราต้องให้ไปกับเราตลอดไป มันไม่ไปกับเรา มันเสื่อมสภาพเป็นธรรมดา ถ้ามันเสื่อมสภาพธรรมดา พอจับไปมันเป็นเราไหม? ความรู้สึกโดยจิตได้ตำนิกมันเป็นเราเพราะมันเป็นกิเลส เพราะว่ามันเป็นความรู้สึกของ

เรา ทั้งๆ ที่ฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฟังธรรมของครูบาอาจารย์แล้วประพฤติปฏิบัติอยู่นี้ มันก็ยังถอนอุปาทานไม่ได้ แต่ถ้าเมื่อใดมันถอนอุปาทานได้นะ มันจะเห็นซึ่งมาก ซึ่งจริงๆ นะ มันเป็นเราจริงๆ เป็นเราเพราะอะไร? เพราะมันเป็นอริยทรัพย์

การเกิดเป็นมนุษย์นี่เป็นอริยทรัพย์นะ เกิดเป็นมนุษย์มันมีปัญหา เกิดเป็นมนุษย์มีพ่อแม่เลี้ยงมา มีครูบาอาจารย์สอนมา พ่อแม่ครูบาอาจารย์สอนมานะ มันเป็นเราๆ โดยสมมุติ เป็นเราโดยชั่วคราว แล้วเรามาเห็นความเป็นจริง นี่มันต่างอันต่างจริง กายก็จริงของมัน มันต่างคือมันเป็นธาตุ ๔ จริงๆ ใจก็จริงของมัน จริงของมันมันเป็นความรู้สึกจริงๆ มันไม่ธาตุ มันไม่ใช่ธาตุ ๔ มันไม่ใช่สิ่งต่างๆ มันเป็นธาตุรู้ ธาตุรู้ ธาตุนามธรรม เพราะอะไร? เพราะมันจะถอยร่นเข้าไปอีก จนถึงตัวพลังงานนั้น แล้วมันจะไปทำลายที่ตัวพลังงานตัวนั้นนะ มันเห็นความมหัศจรรย์

เพราะเราประพฤติปฏิบัติ เราฟังธรรมแล้วเราปฏิบัติธรรม แล้วเราใคร่ครวญในธรรม ใคร่ครวญในธรรม นี่ธรรมะอะไร พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้ธรรมขึ้นมามีรัตนะสอง เห็นใหม่ มีพระพุทธเจ้าและมีพระธรรม พระอัญญาโกณฑัญญะฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วบรรลุธรรมขึ้นมา นี่สงฆ์องค์แรกเกิดขึ้นมาในโลก เพราะอะไร? เพราะพระพุทธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระพุทธเจ้า ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา รัตนะสอง นั้นเป็นสมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่ขณะที่เราเป็นชาวพุทธนี้ เราเป็นพระภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาสงฆ์เกิดที่นี่ สงฆ์เกิดที่นี่เพราะอะไร? เพราะสงฆ์ฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สงฆ์เห็นธรรมนั้น สงฆ์บรรลุธรรมอันนั้น ถ้าเข้าใจนี่มันเป็นศึกษานะ แต่ถ้ามันบรรลุธรรมขึ้นมา มันไม่ใช่เข้าใจ มันเป็นเรื่องเดียวกับใจ ถ้าใจเป็นเนื้อเดียวกันนี้ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เห็นใหม่

นี่รัตนตรัยมันรองรับนะ รองรับตั้งแต่ในวิภวภูมิตายเวียนเกิด แล้วก็รองรับขณะที่เราประพฤติปฏิบัติ ฟังธรรมของครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ฟังธรรมนะ ของเรานี้มันเป็นธรรมะที่มันเจือไปด้วยกิเลสของเรา มันยังมีการคาดหมาย มันยังมีการลึงเลสงสัย มันยังมีการจินตนาการของมันตลอดไป หมั่นฝึกหมั่นซ้อมเข้าไปจนมันสะอาดบริสุทธิ์ขึ้นมา ถ้ามันสะอาดบริสุทธิ์ นั่นนะ มัชฌิมาปฏิปทา ความสะอาดของมันเกิดขึ้นมา นี่บรรลุธรรม ตัวใจนั้นเป็นธรรม ถ้าใจนั้นเป็นธรรม เห็นใหม่ นี่ซึ่งมาก รัตนตรัยนี้มันเกิดมาจากใจ เกิดมาจากฐานที่รองรับ

ชาวพุทธเรา เห็นไหม บวชๆ จากภายนอกนะ เวลาบวชกันนี้บวชขึ้นมาเป็นประเพณี วัฒนธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขึ้นมาก่อนจึงวางธรรมและวินัยไว้ แล้วนี่พระอัญญาโกณฑัญญะ ปัญจวัคคีย์ บวชเป็นฤๅษี คาบส ไม่ได้บวชบวชจากหัวใจ เห็นไหม เวลาฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมาบวช หัวใจ การบวชอย่างนี้เป็นการบวชในศาสนา บวชๆ จริงๆ บวชนี้มันรู้จากภายใน

การบวชโดยสมมุติเป็นประเพณีวัฒนธรรม บวชโดยสมมุติขึ้นมา บวชเป็นพระสงฆ์เป็น สมมุติสงฆ์ พอสมมุติสงฆ์นี้ตั้งคมยอมรับ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมและ วินัยไว้ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ภิกษุ ภิกษุณี นี่เป็นนักรบ เป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ นี่ออก บิณฑบาตเพื่อเลี้ยงชีวิตเห็นไหม

อุบาสก อุบาสิกา ทำบุญกุศลขึ้นมา พระรัตนตรัยนี้ทำบุญกุศล ทำบุญกุศลเพื่อสละทาน ออกมา เพื่อดำรงชีวิตของภิกษุ ภิกษุณี เห็นไหม บุญกุศลมันจะส่งต่อกันจนกว่าอุบาสก อุบาสิกา มี ความมุ่งมั่น มีความองอาจกล้าหาญ มีความตั้งใจขึ้นมา นี่บวชขึ้นมา บวชเป็นสมมุติก่อนแล้วเรา ประพฤติปฏิบัติ ที่เรากำลังอยู่ที่นี่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้เกิดมีพระรัตนตรัย บวชจากหัวใจสำคัญ มาก บวชจากภายในสำคัญมาก การบวชอย่างนี้เป็นประโยชน์กับเรานะ บวชจากข้างนอก บวช จากข้างใน ไม่บวชก็ประพฤติปฏิบัติได้ บวชก็ประพฤติปฏิบัติได้ อยู่ที่อำนาจวาสนา อยู่ที่ ภาระหน้าที่ อยู่ที่สิ่งที่เราทำของเราขึ้นมา ถ้าทำขึ้นมาแล้วนะ ถึงที่สุดแล้วใจเป็นธรรมเหมือนกัน

พระเจ้าสุทโธทนะเป็นพระอรหันต์ นี่ครูบาอาจารย์ของเราก็เป็นพระอรหันต์ สิ่งที่เป็นพระ อรหันต์ใจเป็นได้ แล้วเราก็มีหัวใจ เรามีสิทธิ เราเป็นได้ ถ้าเราประพฤติปฏิบัติก็เป็นพระอรหันต์ ได้เหมือนกัน เพราะสิทธิมันมี แต่! แต่เพราะเราไม่กล้า เพราะเราที่ถอย เราอ่อนแอ มันเหมือน สุดเอื้อมนะ ไม่สุดเอื้อมหรอก ครูบาอาจารย์เรามีนะ ผู้ซึ่งนำมี ความเป็นจริงมี เราต้องทำได้ เอวัง